

og Sønderho — og Fanø i det hele taget — er gaaet meget tilbage. Det var vort bedste Sejlskibscentrum; der var overordentlig store Rederier paa Øen, og Skibsfarten derfra indbragte ikke blot Øen, men ogsaa hele Landet, betydelige Summer. Disse ere nu desværre blevne formindskede i betydelig Grad ved de forandrede Konjunkturer, idet Sejlskibene ere forsvundne, og Dampskibene have indtaget deres Plads. Forholdene paa Øen ere derfor nu gaaede saaledes tilbage, at det er af stor Betydning for Øernes kommunale Administration at kunne spare saa meget som muligt. Disse 118 Kr. ere blevne svarede formentlig til Løn for Birkedommeren, men imidlertid ere Pengene nok gaaede direkte i Statskassen, uden at det kan ses, om Birkedommeren har haft disse Sportler. Men fra den Tid, Sportlerne bortfaldt, har man ogsaa ment det rigtigt, at denne Afgift bortfaldt, selv om Staten kunde have Ret til at opkræve dem, idet Tilbagegangen i Skibsfarten har gjort saa betydelig Skade for hele Øens Tilværelse, og Øen desuden ligger afsides og derfor ikke har stor Nytte af alle de mange Foranstaltninger til Fremgang, som ere komne de øvrige Dele af Landet til gode gennem Havne, Jernbaner o. s. v.

Nu har det ærede Udvalg ikke ment at kunne tage sig af Sagen med den Begrundelse, at det henhører under Domstolenes Afgørelse, men det er dog klart, at for saa uheldigt stillede Kommuner som dem paa Fanø, er det en meget kostbar Ting at skulle anlægge Sag imod Regeringen for et saa ringe Beløb. Jeg synes derfor ikke, det er ret stemmende med Billighed at henvide det til Domstolene, da der dog er meget, der taler for at imødekomme deres Ønsker. Justitsministeriet har nægtet Andragendet, idet det formener, at den Afgift, det her drejer sig om, er en Byrde, Kommunekasserne have paataget sig, da de i sin Tid for et Par hundrede Aar siden fik Skøde paa de paagældende Ejendomme. Der er dog det mærkelige herved, at det her egentlig drejer sig om to Afgifter, begge paa 59 Rigsdaler eller 118 Kr. Justitsministeriet paaviste, at den ene af disse Afgifter var eftergiven, da alle Sportler hørte op, men at derimod den anden var at ligne ved en Fæsteafgift, som de vedblivende vare forpligtede til at betale som en Del af Købesummen for en Ejendom. Derimod oplyse Kommuneraadene, at de ikke have betalt mere end 1 Gang 59 Rigsdaler, medens Justitsministeriet mener, at de altid have

betalt 2 Gange 59 Rigsdaler, og den ene Gang er eftergivet dem, hvilket de vare berettigede til at fordre, hvormod den anden Afgift vedblivende bør betales. Den ene betaltes i Kraft af deres Skøde og som paalagt ved Købet, og den anden Afgift skulde være bleven paalagt som en Afgift under Navn af Fiskepenge, der i Tidens Løb havde faaet Hævd. Kommunekassen oplyser imidlertid, at der aldrig er blevet betalt mere end den ene Afgift, og det er den, som de mene at have Ret til at blive fri for.

Jeg kan ikke af de Forhandlinger, der have fundet Sted mellem Regeringen og Kommunekassen, se, at det er afgjort, at de bør blive ved at betale denne Afgift, men i alt Fald synes jeg, det er for strengt at fordre, at de bør gaa til Domstolene for at faa Sagen afgjort, thi det er jo givet, at Justitsministeriet er lige saa kendt med, hvad Domstolene ville dømme, naar Sagen kommer der, som inden Sagen kommer dertil. Det er selvfølgelig en uhyre vanskelig Sag at faa Finansudvalget med til; jeg kan ikke se andet, end at det efter de Svarskrivelser, der foreligge fra Justitsministeriets Side, maa stille sig, som det har gjort, men jeg vil dog henstille til den højtærede Minister, om der ikke over for disse Kommuner kunde være Anledning til at sige, at han vil tage det under fornyet Overvejelse sammen med Finansudvalget, hvis f. Eks. Ordføreren vilde tage Forslaget foreløbigt tilbage, og om man ikke her bør lade Billighed gælde i Stedet for at gaa til Domstolene. Da de Kommuner, der her er Tale om, i saa høj Grad trænge til enhver Sum, de mene at kunne spare i Udgifter, kunne de nok fortjene, at Ministeren og Finansudvalget imødekom dem. Der er saa meget mere Grund dertil, som i alt Fald den ene af disse Afgifter er en Afgift til Birkedommerembedet, og dette er jo for et Par Aar siden ophævet, hvorved Statskassen formodentlig har sparet et rigeligt Beløb. Vedkommende Kommune, Nordby Kommune, har tabt meget betydeligt derved, idet for det første hele Omsætningen, som følger med, at Embedet er besat, er falden bort for Befolkningen, og den Skat, som Embedsmanden har ydet til Kommunen, var større end den lille Eftergivelse, som de nu bede om at faa af Statskassen. Jeg vil henstille til den højtærede Minister, om det ikke var muligt at tage denne Sag op til fornyet Behandling, og om det ikke var muligt, at man her saa bort fra den strengt juridiske